

steller

L. van Kesteren/R. Naaktgeboren

Leiden
10 februari 2022

onderwerp

Belastingrapportage 2021

Samenvatting

Voor u ligt de belastingrapportage over 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR).

Onderdeel van het takenpakket van de BSGR betreft de analyse en detaillering van de aanslagoplegging over het boekjaar 2021 voor de deelnemers in de vorm van de eindejaars belastingrapportage. De belastingrapportage 2021 gaat in op de volgende onderwerpen:

1. Een algemeen deel.

Het algemene deel van de belastingrapportage gaat in op het te hanteren normenkader. In het normenkader is aangegeven welke wet- en regelgeving van toepassing is ten aanzien van de rechtmatigheid van de belastingverantwoording. Het controleprotocol/normenkader 2021 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 24 juni 2021.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de rapportage belastingen 2021 in overeenstemming met de uitgangspunten zoals opgenomen in het normenkader. Deze verantwoording houdt onder meer in dat de cijfermatige specificaties opgenomen in de rapportage belastingen een getrouw beeld moeten geven en deze informatie rechtmatig tot stand is gekomen.

2. Een toelichting op de rapportage:

De toelichting geeft een nadere analyse van de aanslagopleggingen gedurende het boekjaar 2021. De volgende onderwerpen worden in de toelichting op de rapportage nader uitgewerkt: de belastingproductie; de belastingdebiteuren en de rekening courantpositie tussen de BSGR en de deelnemers; de prognoses omtrent de nog op te leggen aanslagen en oninbaarheid.

3. Een aantal bijlagen:

In de bijlagen zijn per deelnemer de hiervoor genoemde categorieën cijfermatig uiteengezet. Het gaat hierbij om de productie per deelnemer, de rekening courantpositie tussen de BSGR en de deelnemers, de debiteurensaldi per deelnemer, de ouderdomsanalyse van de debiteurensaldi alsmede de oninbaarheid van het debiteurensaldo en de prognoses per deelnemer omtrent de nog op te leggen aanslagen. Tevens wordt in een bijlage aangegeven in hoeverre de afgesproken normen in de dienstverleningsovereenkomst zijn behaald.

In 2021 zijn de inspanningen erop gericht geweest de kohieren kwalitatief en kwantitatief goed op te leggen. De totale bruto oplegging in 2021 is € 559 miljoen ten opzichte van € 493,5 miljoen in 2020.

Het verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de uitbreiding met Velsen (38 miljoen) en deels door areaaluitbreiding en stijging van de tarieven ten opzichte van vorig jaar.

Naast de reguliere werkzaamheden, waaronder de bezwaarafhandeling, hebben in 2021 de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden:

- Alle grote kohieren voor 2021 zijn conform planning opgelegd. Er zijn, onder de druk van de coronacrisis en de beperkte bezetting op applicatiebeheer, wel wijzigingen in de planning opgetreden voor met name de kohieren met leges en precario. Het blijkt daarnaast lastig voor de deelnemers om volgens planning de benodigde gegevens aan te leveren om tijdig op aanslag te kunnen gaan.

- Het verwerken van de kadastrale gegevens heeft met achterstand te maken. Voor de deelnemende gemeenten is na een klein oponthoud alles tijdig bijgewerkt. Dit geldt zeker niet voor de niet-deelnemende gemeenten. Dit heeft te maken met het in gebruik moeten nemen van de nieuwe afnamefunctionaliteit vanuit de LV WOZ. De oude manier van verwerken is niet meer mogelijk. Helaas heeft de nieuwe software te maken met onvolkomenheden wat leidt tot extra werk. Het ontbreken van een terugmeldfunctionaliteit gooit ons bovendien als het ware 'terug in de tijd'.
- Vanaf 2021 kunnen we eindelijk direct bevragingen uitvoeren op het Handelsregister (HR). Dit gebeurde voorheen met een workaround. Het Handelsregister levert meer en betere gegevens dan de Kamer van Koophandel (KvK) bestanden. Het heeft ongeveer twee jaar langer geduurd dan gepland om de software op de juiste wijze werkend te krijgen. Ook hier is het 'nadeel' dat even handmatig aanpassen van gegevens verleden tijd is geworden. Elke, vermeende, onjuistheid moet teruggemeld worden, echter deze terugmeldvoorziening is zo bewerkelijk en inefficiënt dat hier kostbare tijd mee verloren gaat.
- Als gevolg van de voorgenomen overgang van de applicatie naar de SaaS omgeving bij Centric hebben alle eigen applicatiebeheerders een andere werkring gezocht of zijn met pensioen gegaan. Vanaf 2022 zijn we afhankelijk van uitsluitend inhuur. De kwaliteit van deze inhuur is gelukkig bovengemiddeld.
- Nieuwe ontwikkelingen/innovaties zullen zoveel mogelijk meegenomen worden in de versie zoals die in de SAAS-omgeving door Centric zal worden beheerd. De planning om 100% in de SaaS omgeving te kunnen werken is eind 2023. Of dat gehaald gaat worden zal de toekomst uitwijzen.
- Het 'inhuizen' van de gemeente Velsen heeft gezorgd voor een toename van handmatige, bewerkelijke activiteiten. Het betreft hier met name 'exoten' die niet standaard voorkomen in de basisregistraties.
- In vergelijking met eerdere jaren is duidelijk merkbaar dat er in Gouda en Katwijk strenger is gehandhaafd op het foutparkeren. Doordat de aanleveringen bij Gouda vier maanden hebben stilgelegen, zijn we na augustus geconfronteerd met een hausse aan bezwaarschriften met achterstanden als gevolg.

Eind 2021 zijn er over 2021 8.416 plicht-, maatstaf-, en parkeerbezwaren geregistreerd exclusief WSHE/WOZ bezwaren. Hiervan staan er nog 1.168 open. Ter vergelijking met vorig jaar respectievelijk 9.884 en 183.

Er zijn aanzienlijk minder plicht en maatstafbezwaren binnen gekomen. Dit is een direct gevolg van de betere kwaliteit van de gegevensbestanden. Dat deze bezwaren nog niet volledig afgehandeld zijn, heeft mede te maken met enkele personele mutaties specifiek op het gebied van bezwaarafhandeling. Overigens betreft bijna de helft van de openstaande bezwaren parkeren, waarvan hierboven reeds is aangegeven dat deze vertraagd zijn aangeleverd waardoor ook achterstanden ontstonden.

De positie belastingdebiteuren geeft het bedrag weer dat de BSGR voor de deelnemers per 31 december 2021 aan belastingvorderingen heeft uitstaan en bedraagt € 25,2 miljoen (2020: € 20,7 miljoen). De positie belastingdebiteuren laat per 31 december 2021 een stijging zien ten opzichte van de positie per 31 december 2020 van € 4,5 miljoen. Als belangrijkste oorzaak kan worden gemeld dat opleggingen later in het jaar plaatsvonden. Verder is het saldo toegenomen als gevolg van de uitbreiding in 2021 door toetreding van Velsen.

Onderdeel van het gepresenteerde debiteurensaldo betreft de werkelijk oninbaar geleden bedragen. In 2021 bedraagt het saldo oninbaar € 1,7 miljoen ten opzichte van € 1,6 miljoen in 2020. In 2017 is door het bestuur besloten om vorderingen ouder dan 5 jaar volledig oninbaar te verklaren. De doorwerking van dit besluit is ook terug te vinden in 2021.

De door de BSGR ontvangen belastinggelden worden na ontvangst zo spoedig mogelijk verwerkt en overgemaakt naar de deelnemers. Per 31 december 2021 staat per saldo € 1,3 miljoen (2020 € 5,8 miljoen) open als nog af te rekenen met de deelnemers. Dit zijn de ontvangsten van de laatste week van het jaar 2021 en de invorderingsopbrengsten van de maand december. Het voordelig verschil in de rekening courant positie ten opzichte van voorgaand jaar is veroorzaakt doordat de grootste incasso-

batch van december 2021 nog in de laatste afdracht van 2021 aan de deelnemers is uitbetaald in tegenstelling tot voorgaand jaar.

Voor het afhandelen van de kwijtscheldingsverzoeken maakt de BSGR jaarlijks gebruik van het Inlichtingenbureau (IB). Tweewekelijks wordt er een bestand bij het IB aangeboden om zoveel als mogelijk verzoeken automatisch af te doen.

Als een kwijtscheldingsverzoek niet automatisch kan worden toegekend door het Inlichtingbureau, dan is er een 'blokkade' geconstateerd. Het IB beschikt in dat geval dan namelijk over geen óf over verouderde informatie om een goed advies te geven. Blokkade-redenen kunnen zijn het ontbreken van informatie over inkomen, vermogen en/of bezit van auto's. Er kan sprake zijn van één van genoemde blokkade-redenen, maar er kunnen bij één kwijtscheldingsverzoek ook meerdere blokkade-redenen worden geconstateerd, bijvoorbeeld een blokkade op inkomen ÉN een blokkade op auto's, of zelfs alle blokkade-redenen.

Ten opzichte van 2020 werden er in 2021 door het IB ruim 1.700 méér blokkades geconstateerd, met name op het onderdeel 'vermogen'. Het IB maakt bij het onderdeel vermogen gebruik van de beginstand van het voorgaande jaar bij de belastingdienst. Veel burgers dienen dan alsnog een handmatig kwijtscheldingsverzoek in, omdat op het moment van aanvraag van kwijtschelding het saldo op de bankrekening van belastingplichtigen lager is, waardoor ze alsnog in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding.

Tot en met 2017 werd door de BSGR direct navraag bij de burger gedaan om de ontbrekende informatie alsnog aan te leveren. Pas als burgers ná 6 weken niet hadden gereageerd of geen informatie hadden ingestuurd, stuurde de BSGR een afwijzing. In ruim 85% van deze afwijzingen, diende de burger vervolgens opnieuw een "papieren" kwijtscheldingsverzoek in. Een omslachtig, handmatig en tijdrovend proces voor zowel burgers als de BSGR. Het kwam ook geregeld voor dat burgers informatie al eerder hadden opgestuurd naar de BSGR, maar waarbij de informatie bij het IB nog steeds ontbrak. Een groot gedeelte van deze handmatige ingediende kwijtscheldingsverzoeken werd alsnog toegewezen. Sinds 2018 analyseert de BSGR eerst uitgebreid de uitkomsten van het IB. Als er bij het IB slechts één blokkade werd geconstateerd, werd eerst nagegaan of de BSGR al wél over deze ontbrekende informatie beschikte óf dat de BSGR over meer recente informatie beschikte dan het IB, in plaats van direct een verzoek om informatie naar de burger te sturen. Op basis van de reeds beschikbare informatie kon de BSGR wel direct een definitieve beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek doen.

In 2021 beschikte de BSGR in 8.003 kwijtscheldingsverzoeken met maximaal één blokkade vanuit het IB in 5.134 verzoeken wél over de bij het IB ontbrekende informatie. Hierdoor konden deze kwijtscheldingsverzoeken direct worden beoordeeld en toegekend. Burgers hebben in 2021 dus ook direct de juiste afhandeling gekregen op basis van de meest recente informatie.

In 2021 zijn er in totaal 14.602 kwijtscheldingsverzoeken handmatig beoordeeld bij de BSGR. Van alle verzoeken (handmatig en via het IB) is in 2.798 gevallen sprake van een eerste kwijtscheldingsverzoek. Dit is iets hoger dan de 2.752 eerste verzoeken in 2020.

Van de behandelde handmatige kwijtscheldingsverzoeken in 2021 is 87,2% binnen de gestelde termijn van 6 weken afgehandeld, 7,1% binnen de termijn van 6 tot 12 weken, en 4,4% heeft een doorlooptijd gekend van 12 weken of langer.

Per ultimo 2021 was 1,3% procent nog in behandeling omdat de aanvragen niet compleet zijn. Nog steeds worden veel kwijtscheldingsverzoeken niet volledig ingediend, waardoor een snelle afhandeling van het verzoek niet mogelijk is. Er moet soms meerdere keren om informatie worden gevraagd, waardoor er wachtbestanden ontstaan en het proces niet opgestart of afgerond kan worden.

In 2021 zijn er meer kwijtscheldingsverzoeken ingediend, 38.001 ten opzichte van 35.321 in 2020. Ook het aantal verzoeken dat is toegekend is toegenomen, 32.446 ten opzichte van 28.742 in 2020. De meest

logische verklaring voor de stijging is de Corona-pandemie. Veel burgers hebben hun (tijdelijk) arbeidscontract verloren en hebben hun inkomsten zien dalen.

Het aantal beroepschriften kwijtschelding in 2021 is met 750 stuks ten opzichte van 2020 met 1.013 stuks aanzienlijk gedaald. Het overgrote deel van de beroepschriften is ingediend omdat er sprake was van incompleetheid bij de uitspraak op de initiële aanvraag. Van het aantal beroepschriften in 2021 is uiteindelijk bijna 60% alsnog toegekend. De meest voorkomende reden van toewijzing is het verstrekken van recentere informatie door de belastingplichtige dan de informatie waar de BSGR zijn besluit op heeft genomen.

In 2021 is er met name op gestuurd om de gemiddelde doorlooptijd van de beroepen terug te dringen. In 91% van de beroepschriften wordt er binnen 6 weken een uitspraak gedaan.

Het aantal bezwaarschriften tegen de invorderingsmaatregelen ligt met 138 stuks in 2021 weer wat lager dan in 2020 toen er 170 bezwaarschriften werden ingediend.

In 2021 zijn er door de BSGR voorafgaand aan de aanmaningen kosteloze betalingsherinneringen verstuurd aan burgers en bedrijven met openstaande vorderingen. In 2021 is er door de BSGR middels aanmaningen en dwangbevelen voor circa € 1,3 miljoen aan invorderingskosten opgelegd aan burgers. Dit bedroeg in 2020 € 1,7 miljoen.

De aangekondigde inhaalslag op het aantal nog te waarderen objecten in de Belastingrapportage van 2020 is helaas niet haalbaar gebleken en verder opgelopen. Afronding van 'additionele werkzaamheden' vanuit de toetreding van de gemeente Leiderdorp, het oplopende aantal WOZ-bezwaar- en beroepschriften (met name No-Cure-No-Pay (NCNP)), de afronding van het project over naar gebruiksoppervlakte en in mindere mate de areaaluitbreiding kunnen als oorzaken worden benoemd. Daarnaast is het lastig gebleken op beide disciplines voldoende capaciteit ter beschikking te krijgen, zowel op het vlak van inhuur als het werven van nieuwe collega's. Dit heeft ertoe geleid dat er op alle procesonderdelen keuzes gemaakt moesten worden waarbij veel effort gestoken is in de afronding van bezwaarschriften. Deze kunnen immers leiden tot extra kosten als gevolg van mogelijke ingebrekestellingen en hebben daarnaast invloed op de herwaardering van het opvolgende jaar en in het verlengde daarvan 'herhaal'bezwaren.

Het project 'over naar gebruiksoppervlakte' is grotendeels afgerond; voor de gemeente Katwijk zal de projectfase eind januari 2022 ook overgaan in de beheerfase. In voorkomende gevallen zal verwerking van het restant van de objecten, zoals dat ook bij de andere gemeenten is gebeurd, geabsorbeerd worden binnen het reguliere proces. Voor de gemeente Velsen zullen alle zeilen moeten worden bijgezet om eind februari ook de beheerfase te bereiken. De herwaardering voor deze nieuwe gemeente is later aangevangen en zal resulteren in een latere aanslagoplegging belastingjaar 2022. Dit is zowel met de gemeente Velsen alsmede de Waarderingskamer vooraf afgestemd.

Als gevolg van een latere aanvang van de herwaarderingsactiviteiten bij de woningen, met als uitgangspunt 'kwaliteit voor kwantiteit' zijn de voortgangpercentages en daarbij behorende waardeontwikkelingen later aan de deelnemende gemeenten uitgeleverd. Op verzoek hebben er tussentijdse updates plaatsgevonden. Begin 2022 wordt nog ten volle ingezet op herwaarderingsactiviteiten en –controles teneinde de beoogde 95% op aanslag te kunnen realiseren in het kohier van februari 2022. Met de huidige corona-cijfers en –uitval zal dit nog een flinke uitdaging worden.

De stijgende tendens van de afgelopen jaren met betrekking tot het aantal bezwaarschriften blijft zich helaas doorzetten; een stijging van 22,9% ten opzichte van voorgaand jaar. Wel moet daarbij aangetekend worden dat dit incl. de bezwaren van de nieuw toegetreden gemeente Velsen is. Wanneer de WOZ bezwaren gemeente Velsen buiten beschouwing worden gelaten, is er sprake van een stijging van 13,0% ten opzichte van belastingjaar 2020.

De toename in het aantal WOZ-bezwaren, gecorrigeerd voor de toetreding van de gemeente Velsen, is voornamelijk toe te schrijven aan de toename van het aantal WOZ bezwaren op de woningen. Het aantal bezwaarschriften in een aantal gemeenten is procentueel (licht) afgenomen waarbij met name voor de gemeenten Gouda en Leiderdorp ten opzichte van vorig belastingjaar een forse stijging zichtbaar is. Grotere waarde-fluctuaties als gevolg van de overgang naar waarderen op gebruiksoppervlakte hebben naar alle waarschijnlijkheid bij de gemeenten Gouda en Leiderdorp geleid tot het indienen van meer bezwaren. Uit nadere analyse blijkt echter dat gegrondverklaring van de bezwaarschriften niet zo zeer te maken heeft gehad met de nieuw vastgestelde gebruiksoppervlaktes maar meer met aanpassingen in de secundaire kenmerken (onder andere staat van onderhoud, kwaliteit en ligging).

De procentuele toename in het aandeel van de WOZ bezwaren welke zijn ingediend door gemachtigden en NCNP-bureaus ten opzichte van het totaal aantal ingediende WOZ-bezwaren is +5,1%. In absolute zin is de stijging echter veel hoger: ten opzichte van 2020 zijn er afgelopen jaar ruim 1700 meer bezwaren ingediend door gemachtigden en NCNP-bureaus. Daarmee ligt dit percentage bij de BSGR wederom boven het landelijke percentage (54,7% BSGR vs 48,1% landelijk, bron: www.waarderingskamer.nl – Feiten over de WOZ). Voor het eerst is het aandeel van de bezwaarschriften ingediend door particulieren en bedrijven zelf in het totaal aantal bezwaren (veel) minder dan de helft (45,3%).

Niet alleen het aantal NCNP bezwaren maar ook de omvang van de bezwaarschriften in de vorm van de benoemde grieven en aanvullende stukken blijft enorm toenemen, hetgeen een steeds langere/uitgebreidere afhandelingstijd tot gevolg heeft. Ook niet ter zake doende grieven dienen allemaal beantwoord te worden om het gevaar van een beroepszaak (en verdere kostenvergoeding) te voorkomen. Daarnaast worden meer taxatierapporten mee- of nagezonden en alhoewel deze in een aantal gevallen van bedroevende kwaliteit zijn, zullen ook deze in de overwegingen weerlegd moeten worden en is op deze rapporten kostenvergoeding van toepassing. De kwaliteit van de aanvullingen, waaronder taxatierapporten zijn echter per bureau enorm verschillend. Door de maatregelen rondom het Corona-virus hebben veel hoorzittingen telefonisch of per beeldbellen (in voorkomende gevallen schriftelijk) plaatsgevonden.

Gelijk aan de bezwaarschriften wordt ook een verdere toename van ingediende beroepszaken door NCNP-bureaus zichtbaar (van circa 65% van de beroepsschriften in 2019 en 2020 naar circa 73% van de beroepsschriften in 2021).

Het aantal beroepszaken ingediend door NCNP-bureaus in plicht-, maatstaf- en parkeerzaken lijkt nog niet significant toe te nemen (3 in 2019, 4 in 2020 en 3 in 2021).

Als gevolg van de maatregelen rondom Corona zijn de zittingen bij de rechtbank in 2020 een aantal maanden opgeschort geweest en zijn vanaf de zomerperiode 2020 de zittingen weer middels beeldbellen opgestart. In 2021 vond een deel van de zittingen op de rechtbank en een deel van de zittingen via beeldbellen plaats. De opgelopen achterstand bij de afhandeling van de beroepszaken door de rechtbank lijkt echter nog niet ingelopen: momenteel staan er nog 149 beroepsdossiers open ten opzichte van 158 beroepsdossiers eind 2020. Dit aantal betreft de totaal openstaande beroepszaken, zowel de WOZ-beroepszaken als de plicht-, maatstaf- en parkeerberoepen. Hierdoor ontstaat een verhoogd risico op immateriële schadevergoeding voor de uitvoeringsorganisatie (BSGR): wanneer de totale bezwaar- en beroepstermijn langer dan 2 jaar duurt (enige uitloop i.v.m. COVID op basis van jurisprudentie) en tevens de uitvoeringsorganisatie niet binnen 6 maanden na aanslagoplegging de uitspraak op bezwaar heeft verzonden, kan er een beroep worden gedaan op deze immateriële schadevergoeding. Met name enige NCNP-bureaus lijken procedures alleen op formele gronden (niet altijd gericht tegen 'sec' de WOZ-waarde) op te starten om zo een (toekomstig) beroep te kunnen doen op deze aanvullende schadevergoeding.

Advies

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van de belastingrapportage 2021;
- In te stemmen met de belastingrapportage 2021 en met de in de belastingrapportage opgenomen verantwoordelijkheden.

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	